

กลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

Strategies for Ethical Leadership Development for Police Trainees in the Upper-Northern Thailand

จักรพงษ์ วงศ์พิทักษ์กุล¹, มนัส สุวรรณ¹, อนรรักษ์ ปัญญานุวัฒน์¹, เรืองวิทย์ นนทภา¹

Jakkapong Wongpitakul¹, Manat Suwan¹, Anurak Panyanuwat¹, Ruangwit Nontapa¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาหาความจำเป็นในการกำหนดองค์ประกอบทางจริยธรรม 2) จัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และ 3) ประเมินกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศึกษาพื้นที่ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหาความจำเป็นในการกำหนดองค์ประกอบทางจริยธรรมที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ไม่กำหนดเพศ และมีที่พักอยู่ในบริเวณรอบสถานีตำรวจอำเภอเมืองในรัศมี 1 กิโลเมตรใน 3 จังหวัด ประกอบด้วย 1) จังหวัดลำปาง 2) จังหวัดลำพูน และ 3) จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม คุณลักษณะและความประพฤติทางจริยธรรมของตำรวจ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน โดยใช้วิธีสนทนากลุ่มและการประชุมเชิงปฏิบัติการ และขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์โดยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบทางจริยธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจที่ประชาชนคาดหวังสูงสุดคือ ด้านความซื่อสัตย์ รองลงมาคือ ด้านความยุติธรรม และด้านการบริการ 2) กลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ให้เป็นองค์กรการเรียนรู้คู่จริยธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 2 การขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การตอบสนองยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และ 3) ผลการประเมินพบว่า กลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

คำสำคัญ : กลยุทธ์, ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม, นักเรียนนายสิบตำรวจ

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to find out the necessity of the components of ethical leadership development for police trainees, 2) to design ethical leadership development strategies for the police trainees, and 3) to evaluate the ethical leadership strategies for the police trainees. The study was

¹บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

¹Graduate School Chiang Mai Rajabhat University

conducted in the upper northern part of Thailand, which consisted of three phases. The first phase was about an investigating of the necessity of the suitable components of ethical leadership development. The samples of this phase were 400 informants whose ages were over 18 and whose gender was not defined. In relation to this phase, the informants resided within the area of local police station, which included Lampang, Lam Phun, and Chiang Mai provinces. The participants were chosen by using multi-stage sampling. The instruments used in this phase was a questionnaire and an in-depth interview used to interview 20 specialists. As the second phase was concerned, ethical leadership development strategies were designed by 12 experts, who were chosen by focus group discussion and workshop. In addition, the third phase was about the evaluation of suitability, possibility, and the benefits of the strategies based on the workshop conducted by five experts. The research instrument used in this phase was an evaluation form of the strategies. The data were analyzed by using percentage, mean, and standard deviation.

The results of this study showed that 1) the component of ethical leadership development for police trainees that people highly expected was honesty aspect, followed by justice and service aspects. 2) There were four strategies designed to develop the leadership consisting of 1) the development of training center of provincial police region 5 as an ethical and a learning organization, 2) a mobilization of the ethical leadership development with efficient integration, 3) a provision of responsive ethical leadership development, and 4) strengthening the ethical leadership development of the police trainees. The results regarding the evaluation suggested that the strategies for ethical leadership development, in general, met the criteria of the evaluation in every aspect.

Keywords: Strategy, Ethical Leadership, Police Trainees

บทนำ

สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากผลความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ จุดหนึ่งจุดใดอาจส่งผลกระทบแพร่กระจายไปยังส่วนอื่นได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความเสื่อมโทรมด้านจริยธรรมของสังคมซึ่งปัญหาทางจริยธรรมเป็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการทำหน้าที่เกี่ยวกับความประพฤติที่มีความหมาย ดี ชั่ว ถูก ผิด ควร ไม่ควร ถ้าสังคมขาดมาตรฐานในการตัดสินทางจริยธรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกันย่อมทำให้ปัญหาจริยธรรมในระดับปรากฏการณ์ทางสังคมแก้ไขได้ยาก (สรเสรีญ อินทรรัตน์ ไพฑูรย์พัฒน์ใหญ่ยิ่ง นฤมล นิตยจินต์ คำพอง งามภักดิ์ และสุรพศ ทวีศักดิ์, 2552)

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม จึงต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับค่านิยมของตนเองและสังคม เนื่องจากภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวข้องกับมิติในด้านจริยธรรมหลายประการ ซึ่งพื้นฐานสำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ควรประพฤติปฏิบัติจึงควรประกอบด้วย การเคารพผู้อื่น มีความเห็นใจ อดทน และใจกว้างต่อความคิดเห็นที่ขัดแย้งหรือตรงกันข้าม การให้บริการประชาชนและเห็นแก่ผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก มีความยุติธรรมและมีความซื่อสัตย์คำนึงถึงเป้าหมายของตนเองและของประชาชนให้บรรลุถึงเป้าหมายร่วมกัน (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556) จึงจะทำให้เกิดการบริการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชนได้อย่างชัดเจนเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมไทย ซึ่งเท่ากับเป็นการนำองค์กรไปสู่สภาวะการให้บริการประชาชนได้

อย่างมีคุณภาพตามความคาดหวัง

ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 เป็นหน่วยหลักในการฝึกอบรมหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจให้กับสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เสริมสร้างจริยธรรมตำรวจเพื่อเป็นหลักการสำหรับยึดถือและเป็นแนวทางปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำบัณฑิตทุกชั้นให้แก่ประชาชนด้วยการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป้าหมายสำคัญคือ การนำไปสู่การให้บริการประชาชนตรงกับความคาดหวังและเป็นที่ยอมรับของประชาชน (ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5, 2559)

ในการจัดทำกลยุทธ์จะต้องมีการนำแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการ เป็นเครื่องมือแปลงวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ เป็นเครื่องมือพัฒนากลไกต่าง ๆ ขององค์กร เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงาน ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลและวัดระดับความสามารถขององค์กร และเป็นเครื่องมือในการประเมินความสามารถขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายจากการขยายวัตถุประสงค์โดยการนำไปกระจายลงสู่ฝ่ายต่าง ๆ รวมถึงการแจกแจงฝ่ายงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลัก รับผิดชอบร่วม หรือสนับสนุน กลยุทธ์จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับองค์กรเพราะองค์กรใช้กลยุทธ์ในการทำงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์โดยองค์กรจะกำหนดกลยุทธ์จากสถานะภาพหรือสภาวะขององค์กรนอกจากนี้ยังต้องมีกระบวนการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมวิธีการ และเทคนิคในการวิเคราะห์สภาวะขององค์กร

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ซึ่งโดยกำหนดศึกษาองค์ประกอบทางจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ และจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยเพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้ทันต่อสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและเพื่อรับใช้ประชาชนให้ตรงกับความคาดหวังและเป็นที่ยอมรับของประชาชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาหาความจำเป็นในการกำหนดองค์ประกอบทางจริยธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย
2. เพื่อจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย
3. เพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหาความจำเป็นในการกำหนดองค์ประกอบทางจริยธรรมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพของกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

การวิจัยในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาความจำเป็นในการกำหนดองค์ประกอบทางจริยธรรมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพของกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ได้แก่ บริบทการผลิตนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบน คุณลักษณะและความประพฤติทางจริยธรรมในสภาพปัจจุบันของข้าราชการตำรวจ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ

เชิงจริยธรรม 2) ภาวะผู้นำแบบเห็นอกเห็นใจ และ 3) ภาวะผู้นำไม่บริการ และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ 1) แนวคิดด้านจริยธรรมของตำรวจ 2) โครงสร้างจริยธรรมและวิธีการเสริมสร้างจริยธรรมตำรวจและ 3) แนวคิดด้านจริยธรรมของตำรวจในระดับสากลโดยเก็บข้อมูลจากประชาชนผู้รับบริการที่พักอาศัยในเขตพื้นที่ตั้งของตำบลที่มีสถานีตำรวจภูธรเมืองของ 8 จังหวัด ในภาคเหนือตอนบนแล้วเลือกประชากรเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง 3 จังหวัด จากเกณฑ์ที่กำหนด มีถนนสายหลักผ่านจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยว จำนวนมาก ได้แก่ จังหวัดลำปาง ลำพูน และเชียงใหม่ จำนวน 31,203 คน การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้หลักการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ Yamane, (1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้ที่ จำนวน 400 คน ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ครบตามจำนวนที่ต้องการในแต่ละตำบล ประกอบด้วย 1) ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 2) ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน และ 3) ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ไม่กำหนดเพศ และมีที่พักอยู่ในบริเวณรอบสถานีตำรวจอำเภอเมืองในรัศมี 1 กิโลเมตร ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

1) แบบสอบถามเพื่อสำรวจข้อมูลคุณลักษณะและความประพฤติด้านจริยธรรมที่คาดหวังในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของตำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 สอบถามองค์ประกอบทางจริยธรรมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพของกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม โดยสอบถามองค์ประกอบทางจริยธรรมที่คาดหวังและในสภาพปัจจุบัน จำนวน 64 ข้อโดยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละข้อเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) และตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผู้วิจัยได้นำข้อคำถามหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) (พิสนุ พงศรี, 2551) ได้คุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.70 - 1.00 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) เท่ากับ 0.97 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

2) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มประชาชน (Key Informants) จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ ประชาชนในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และเต็มใจในการให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ

การวิจัยในขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การยกร่างยุทธศาสตร์ภายใต้กลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจโดยการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน เพื่อวิเคราะห์สภาวะขององค์กรปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ โดยนำผลจากขั้นตอนที่ 1 มาเป็นแนวทางกำหนดปัจจัยภายนอกในการยกร่างยุทธศาสตร์ภายใต้กลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ

ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดองค์ประกอบกลยุทธ์ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน เพื่อกำหนดองค์ประกอบกลยุทธ์ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยป้อน (คน เนื้อหา และสื่อการเรียนรู้) กระบวนการขับเคลื่อนกลยุทธ์ เงื่อนไขเทคนิคในการพัฒนาภาวะผู้นำภายใต้บริบทของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ที่จะนำไปสู่การจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม โดยนำผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในขั้นที่ 1 และผลการประเมินความจำเป็นขององค์ประกอบทางจริยธรรมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นข้อมูลในการกำหนดองค์ประกอบของกลยุทธ์

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินประกอบในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น แบบประเมินมีอยู่ 2 ส่วน 1) เช็ครายการเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ และ 2) ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2551) แสดงว่ากลยุทธ์มีคุณภาพ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์สามารถนำไปพัฒนานักเรียนนายสิบตำรวจในด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการพัฒนาข้าราชการตำรวจให้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ส่งผลต่อการบริการตามความคาดหวังของประชาชนและสังคม

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ขอเสนอผลการวิจัยในแต่ละประเด็นดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดองค์ประกอบทางจริยธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

1. ผลจากการสำรวจข้อมูลและข้อเสนอแนะจากประชาชนเกี่ยวกับคุณลักษณะและความประพฤติทางจริยธรรมที่คาดหวังมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นคุณลักษณะและความประพฤติทางจริยธรรมที่ประชาชนคาดหวัง

คุณลักษณะและความประพฤติทางจริยธรรม ของข้าราชการตำรวจ	ระดับความคิดเห็น (n = 400)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความเคารพ	4.49	.58	มาก
2. ด้านการบริการ	4.57	.70	มากที่สุด
3. ด้านความยุติธรรม	4.58	.55	มากที่สุด
4. ด้านความซื่อสัตย์	4.62	.49	มากที่สุด
5. ด้านความร่วมมือ	4.51	.55	มากที่สุด
6. ด้านจริยธรรมต่อกฎหมาย	4.50	.68	มากที่สุด
7. ด้านจริยธรรมต่อสังคม	4.51	.46	มากที่สุด
8. ด้านจริยธรรมการอุทิศตนเพื่อหน้าที่	4.55	.49	มากที่สุด
รวม	4.53	.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นคุณลักษณะและความประพฤติทางจริยธรรมที่คาดหวังโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 อยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย 4.62 ส่วนเบี่ยง

เบนมาตรฐาน 0.49 อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือ ด้านความยุติธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการบริการ มีค่าเฉลี่ย 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

สรุปผลจากการสำรวจข้อมูลและข้อเสนอแนะคุณลักษณะและความประพฤติทางจริยธรรมของข้าราชการตำรวจที่ประชาชนคาดหวังโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านความซื่อสัตย์ ประชาชนต้องการและคาดหวังคือ ปฏิบัติหน้าที่แสดงความโลภมักมากในลาภผล และคอร์รัปชัน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ไม่คดโกงหรือหลอกลวงประชาชน และปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอย่างตรงไปตรงมาไม่ลำเอียง

1.2 ด้านความยุติธรรม ประชาชนต้องการและคาดหวังคือ ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เบียดเบียน ไม่เอารัดเอาเปรียบ ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายด้วยความเสมอภาค เท่าเทียมกัน ไม่เอื้อเอียงเข้าข้างใดข้างหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายมีความถูกต้องและชัดเจน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความความเที่ยงธรรม ไม่ตัดสินผู้ใดว่ากระทำผิด โดยปราศจากหลักฐานที่ชัดเจน

1.3 ด้านการบริการ ประชาชนต้องการและคาดหวังคือ ให้บริการประชาชนอย่างด้วยความรวดเร็วและไม่เลือกปฏิบัติแสดงกิริยา วาจาสื่อภาพ และอ่อนน้อมต่อประชาชนผู้ใช้บริการ และให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจ

2. สรุปผลจากการสัมภาษณ์ประชาชนในเขตพื้นที่ศึกษาประชาชนส่วนใหญ่คาดหวังให้ข้าราชการตำรวจ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กฎระเบียบอย่างเดียวกันกับทุกคนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกันและเสมอภาคไม่เอารัดเอาเปรียบทั้งตนเองและผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์อันดี ใช้กิริยาวาจาที่สุภาพ อ่อนน้อม เอาใจใส่ ตั้งใจ และเสียสละในการบริการประชาชนดังรายละเอียดจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลดังนี้

"ให้ความเป็นธรรมกับประชาชนเท่าเทียมกันในการรักษากฎหมาย การดำเนินการใช้กฎหมายในสังคมจะมีความยุติธรรมมากขึ้นต้องไม่เห็นแก่พวกพ้อง ไม่เห็นแก่คนสนิทหรือรู้จัก หรือมีคณาภิฐานะดี ทุกคนจะถูกบังคับใช้กฎหมายที่มีความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกันในสังคม มีความยุติธรรมกับประชาชนทุกคนเท่าเทียมกัน แม้บางครั้งทำผิดกฎหมายโดยไม่ตั้งใจใช้วาจาที่สุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน และใช้กิริยาที่สุภาพกับประชาชน แนะนำแนวทางได้รับรู้กฎหมายให้ประชาชนได้รับทราบ" การสัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 2

"การใช้กิริยาวาจาที่สุภาพ การให้เกียรติต่อประชาชน เสียสละเวลา อุทิศตนเพื่อสังคม และหน้าที่ การงานไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ดังคำกล่าวที่ว่า ตำรวจอยู่ไหนประชาชนอุ่นใจ" การสัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 3

"ไม่เอารัดเอาเปรียบทั้งตนเองและผู้อื่น ความยุติธรรมจึงเป็นแสงสว่างของชีวิตที่น่า รื่นรมย์และเป็นที่พักอาศัย" การสัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 5

"รู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และเสียสละประโยชน์เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง" สัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 7

"ข้าราชการตำรวจต้องความ ยุติธรรม แก่ประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับชั้น อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่คิดถึงอามิสสินจ้างใช้กิริยา วาจาที่สุภาพต่อประชาชน ไม่แสดงกิริยาเบ่งกับประชาชน พุดจาหยาบคายดูถูกประชาชนหรือใช้วาจาที่ไม่สมควรข้าราชการตำรวจต้องทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเสียสละ ดูแลประชาชน" การ สัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 9

"ข้าราชการตำรวจต้องใช้วาจาที่สุภาพต่อประชาชน ไม่ใช้กิริยาวาจาที่ไม่สมควร เช่น แสดงกิริยาเบ่งกับประชาชน พุดจาหยาบคาย ดูถูกประชาชน หรือใช้วาจาที่ไม่สมควร ให้การต้อนรับแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจเต็มใจกระตือรือร้นและอ่อนน้อมถ่อมตนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อประชาชน" การสัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 11

"ข้าราชการตำรวจควรใช้วาจาสุภาพ อ่อนโยนในการพูดจาหรือคุยกับประชาชน มีจิตสำนึกของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์เพื่อให้ประชาชนศรัทธาและเชื่อมั่น มีท่าที่เป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์อันดีและมีความสุภาพ อ่อนโยนต่อประชาชนผู้รับบริการ" การสัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 12

"ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องวางตัวเป็นกลาง รับฟังข้อเท็จจริงของปัญหาทุกข้อร้องเรียนของประชาชนทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียม ไม่แสดงออกถึงการลำเอียงเข้าข้างใดข้างหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ให้บริการประชาชนที่เข้ามาร้องทุกข์ ณ สถานีตำรวจ หรือถูกร้องขอในขณะปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ ด้วยความเอาใจใส่ ตั้งใจ และเสียสละ" สัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 13

"แสดงออกทั้งการกระทำ คำพูด หรือแม้กระทั่งสีหน้า ใช้กิริยาจากที่สุภาพต่อประชาชน ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ อุทิศตน ในการทำหน้าที่ บำบัดทุกข์ บำรุงสุข และรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม" การสัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 14

"เจ้าหน้าที่เอาใจชนชั้นสูง เศรษฐี คนมีฐานะทางสังคม ไม่ดูเลชนระดับล่างแล้ว การเอาใจคนเปรียบกันก็จะเพิ่มขึ้น เห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้นรู้จักการเสียสละ สละเวลา สละทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ส่วนรวม อาชีพตำรวจนับว่าเป็นอาชีพที่มีความเสียสละอดทน ดังคำกล่าวที่ว่า ตำรวจคือบ้าน ทหารคือรั้ว" การสัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 15

"ทุกคน ทุกชั้น ไม่ว่าจะเป็นคนระดับใด การศึกษาสูงหรือต่ำคนจน หรือคนรวยได้รับความยุติธรรมเท่าเทียมกัน เสมอภาคกันทุกเวลา ทุกโอกาส ไม่เอากฎหมายมาเป็นเครื่องมือในการเบียดเบียน ปิดบังฉ้อฉล เอาเปรียบประชาชนในสังคมให้เกียรติประชาชน มีกิริยามารยาทที่ดี วาจาสุภาพ ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม แสดงอาการหยิ่งทะนงตน กดขี่ข่มเหง วางอำนาจต่อประชาชน ให้บริการประชาชนอย่างถูกต้องรวดเร็ว ทันต่อความต้องการเมื่อมาขอใช้บริการงานในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ ข้อเสนอแนะที่ดี มีประโยชน์เสียสละอุทิศตนเพื่อให้บริการ" การสัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 17

"ตำรวจต้องเคารพสิทธิเสรีภาพที่ด้วยด้วยความอิสระ ความเท่าเทียม และความยุติธรรมที่ควรปรับปรุงดีคือ มนุษย์สัมพันธ์ อ่อนน้อมถ่อมตน การพูดกับประชาชน รวมถึงกิริยาท่าทางกร่างให้น้อยลง"

การสัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 18

"ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน พึงตระหนักอยู่เสมอว่าตำรวจคือผู้รักษากฎหมายไม่ใช่กระทำความผิดกฎหมายเสียเอง" การสัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 19

"ใช้วาจาที่สุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่แสดงกิริยาอวดเบ่งกับประชาชน ไม่หยาบคาย ดูถูกประชาชน"

การสัมภาษณ์ประชาชนคนที่ 20

องค์ประกอบเชิงจริยธรรมที่ได้จากการสำรวจและสัมภาษณ์ นำมาเป็นแนวทางกำหนดปัจจัยภายนอกในการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่บุคลากรในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและกรอบในการกำหนดองค์ประกอบกลยุทธ์เพื่อจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ

กลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจมีองค์ประกอบกลยุทธ์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ค่านิยมยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์มีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์ "ความรู้คู่จริยธรรม"

พันธกิจการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ

1. พัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในการให้บริการประชาชนด้วยความเคารพและเสมอภาค ตรงกับความคาดหวังของประชาชน

2. ส่งเสริมให้นักเรียนนายสิบตำรวจแสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น

3. พัฒนานักเรียนนายสิบตำรวจให้มีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้านอำนวยความสะดวก

4. ส่งเสริมให้นักเรียนนายสิบตำรวจมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม

เป้าประสงค์หลักการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ

1. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 เป็นองค์กรการเรียนรู้จริยธรรม

2. นักเรียนนายสิบตำรวจเมื่อออกไปปฏิบัติหน้าที่มีจิตบริการ และจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคเป็นธรรมตรงกับความคาดหวังของประชาชน

ค่านิยม ประกอบด้วย 1) ใฝ่เรียนรู้ (lifelong learning) 2) มีจิตบริการ (service mind) 3) ยึดมั่นความซื่อสัตย์ (honesty) และ 4) รักความยุติธรรม (justice)

กลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 11 กลยุทธ์ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ให้เป็นองค์กรการเรียนรู้จริยธรรม ประกอบด้วยกลยุทธ์ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างและพัฒนานักเรียนนายสิบตำรวจให้มีวินัยและเคร่งครัดต่อคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณตำรวจ

กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ นักเรียนนายสิบตำรวจ ในหลักภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม กลยุทธ์ที่ 3 เสริมสร้างทัศนคติของนักเรียนนายสิบตำรวจให้มีจิตบริการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยกลยุทธ์ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างกระบวนการทัศน์ของนักเรียนนายสิบตำรวจให้ยึดถือการมีส่วนร่วมของประชาชน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและเสริมสร้างความรู้ให้แก่ นักเรียนนายสิบตำรวจ ด้านศาสนสัมพันธ์

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนนายสิบตำรวจมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การตอบสนองยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ประกอบด้วยกลยุทธ์ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างให้นักเรียนนายสิบตำรวจมีจิตสำนึกในการบริการประชาชน

กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างจิตสำนึกของนักเรียนนายสิบตำรวจด้านความยุติธรรมและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม

กลยุทธ์ที่ 3 เสริมสร้างค่านิยมการแสดงออกของมารยาทที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต และเคารพนอนน้อมต่อประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ประกอบด้วยกลยุทธ์ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาศูนย์ฝึกอบรมตำรวจในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ

กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและการฝึกอบรมให้สอดคล้องสนับสนุนกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบน

ของประเทศไทย

การประเมินกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
กลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย	4.45	.56	มากที่สุด	4.22	.66	มาก	4.53	.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 อยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ย 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นที่สำคัญผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลการกำหนดองค์ประกอบทางจริยธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจจากการสำรวจประชาชนในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่าความคาดหวังของประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้ข้าราชการตำรวจมีจริยธรรม ดังนี้ 1) ด้านความซื่อสัตย์ 2) ด้านความยุติธรรม และ 3) ด้านการบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหวัง โอชาส ภัคสกุล นาคจุ ไกรวุฒิ วัฒนสิน และวราภรณ์ เตชะสุวรรณ. (2558) ที่กล่าวว่าการเสริมสร้างจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพตำรวจที่ควรปลูกฝังและเสริมสร้างในวิชาชีพตำรวจให้แก่แก่นักเรียนนายสิบตำรวจได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความอดทนอดกลั้น การมีจิตสาธารณะ การมีระเบียบวินัย ความไม่ประมาท การเสียสละ และความสามัคคี

2. ผลการจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม มีรายละเอียดดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ให้เป็นองค์กรการเรียนรู้คู่จริยธรรม ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ในการพัฒนา ได้แก่

1) กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างและพัฒนาให้นักเรียนนายสิบตำรวจให้มีวินัยและเคร่งครัดต่อคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณตำรวจ ซึ่งสอดคล้องกับกองบัญชาการตำรวจ (2554) ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดโครงสร้างจริยธรรมตำรวจประกอบด้วย 1) คุณธรรม 2) ค่านิยม 3) จริยธรรม 4) อุดมคติ และ 5) จรรยาบรรณ เป็นสิ่งที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดให้เป็นกรอบสำหรับตำรวจทุกคนยึดถือและปฏิบัติ

2) กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้แก่นักเรียนนายสิบตำรวจ ในหลักการหน้าที่ความรับผิดชอบที่

มีต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด รัตติกรณ จงวิศาล (2556) ด้านจริยธรรมต่อสังคมจะต้องเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การ โดยยึดถือศักดิ์ศรีจริยธรรมและหลักการหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม มีความรู้ ความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของไทย และท้องถิ่นต่างๆ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และถูกต้องตามหลักมารยาท สังคมและแบบแผนการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน

3) กลยุทธ์ที่ 3 เสริมสร้างทัศนคติของนักเรียนนายสิบตำรวจให้มีจิตบริการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและสังคม สอดคล้องกับแนวคิด สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์และศิริญาสุวัฒน์ (2557) การบริการเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการปฏิบัติวิธีทางของความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานและภาวะผู้นำในทุกแห่งหนของสังคมการผนวกการทำงานเข้ากับความเจริญงอกงามส่วนตน และความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณ เป็นการแสวงหาการรวมองค์ประกอบพื้นฐานที่ดีที่สุดของภาวะผู้นำให้เข้ากับการบริการผู้อื่น และสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ในการพัฒนา ได้แก่

1) กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างกระบวนการทัศน์ของนักเรียนนายสิบตำรวจให้ยึดถือการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเห็นด้วยกับงานวิจัยของ ทวีศิลป์ กุลนาถ (2553) หลักสูตรเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย การสร้างแรงจูงใจในการทำงานและการมีส่วนร่วมของประชาชน การวิเคราะห์ตนเอง การเปลี่ยนกระบวนการทัศน์และทัศนคติเชิงบวกในการทำงาน

2) กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและเสริมสร้างความรู้ให้แก่นักเรียนนายสิบตำรวจด้านศาสนสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงเพชร สมศรี (2556) พบว่าวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ โดยการนำหลักพุทธธรรมมาใช้บูรณาการวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ เพื่อให้อยู่บนพื้นฐานของการมีคุณธรรม ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรอย่างยั่งยืน

3) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและส่งเสริมนักเรียนนายสิบตำรวจให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 (2559) ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชน เครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การตอบสนองยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ในการพัฒนา ได้แก่

1) กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างให้นักเรียนนายสิบตำรวจมีจิตสำนึกในการบริการประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดของ วลีษฐ เดชกุญชร (2558) ข้าราชการตำรวจต้องมีจิตสำนึกของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์เพื่อให้ประชาชนศรัทธาและเชื่อมั่นให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจ รวดเร็ว และไม่เลือกปฏิบัติ ปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับไว้วางใจของประชาชน ไม่เบียดเบียน ไม่แสดงกิริยาหรือ ท่าทางไม่สุภาพ ไม่ให้เกียรติ

2) กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างจิตสำนึกของนักเรียนนายสิบตำรวจด้านความยุติธรรมและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับกองบัญชาการตำรวจ (2554) ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ที่มีต่อกฎหมาย ได้แก่ ใช้ข้อเท็จจริงในการบังคับใช้กฎหมาย รักษากฎหมายอย่างเคร่งครัด และยุติธรรม ใช้อำนาจทางกฎหมายในทางที่ถูกต้อง ดำเนินกิจกรรมทางกฎหมายตามขั้นตอนที่ถูกต้อง และปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัด

3) กลยุทธ์ที่ 3 เสริมสร้างค่านิยมการแสดงออกของมารยาทที่ดีมีความซื่อสัตย์สุจริตและเคารพอ่อนน้อมต่อประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับกองบัญชาการตำรวจ (2554) ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ข้าราชการตำรวจต้องมีจิตสำนึกของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์เพื่อให้ประชาชนศรัทธาและเชื่อมั่นซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ มีท่าทีเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์อันดี และมีความสุภาพอ่อนโยนต่อประชาชนผู้รับบริการรวมทั้งให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจ รวดเร็ว และไม่เลือกปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ในการพัฒนา ได้แก่

1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพการรับกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจซึ่งสอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 (2559) ยุทธศาสตร์ที่ 2 กลยุทธ์ที่ 2 มีกระบวนการที่โปร่งใส และมีมาตรฐาน มีกระบวนการที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เสริมสร้างและพัฒนาข้าราชการตำรวจให้มีวินัยและเคร่งครัดต่อคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ

2) กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและการฝึกอบรมให้สอดคล้องสนับสนุนกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ซึ่งสอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 (2559) ยุทธศาสตร์ที่ 2 กลยุทธ์ที่ 2 มีกระบวนการที่โปร่งใส และมีมาตรฐาน มีกระบวนการที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เสริมสร้างและพัฒนาข้าราชการตำรวจให้มีวินัยและเคร่งครัดต่อคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ

3. ผลการประเมินกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

กลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ที่พัฒนาองค์ประกอบกลยุทธ์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก ค่านิยม ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมชาย ภัคภาสณวิวัฒน์, (2552) และ Guskey, (2000) การประเมินกลยุทธ์มีเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย 1) การยึดหลักการพิจารณาความเหมาะสม เป็นการประเมินดูว่ากลยุทธ์หรือทางเลือกเชิงกลยุทธ์ที่ใช้นั้นเหมาะสมเพียงใด 2) การพิจารณาหลักเกณฑ์ความเป็นไปได้ เป็นลักษณะของการประเมินกลยุทธ์ที่นำมาใช้นั้นมีโอกาสเป็นไปได้มากแค่ไหน และ 3) การยึดหลักพิจารณาความเป็นประโยชน์ เป็นการประเมินข้อมูลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานได้

สรุป

จากผลการวิจัยกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย จึงสรุปได้ว่ามีความจำเป็นและเหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจเพื่อให้บริการประชาชนด้วยความเคารพและเสมอภาคตรงกับความคาดหวังของประชาชนให้มีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้านอำนวยความสะดวกการส่งเสริมให้แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมเสริม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1) นำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงเสริมหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมให้กับนักเรียนนายสิบตำรวจ

2) นำกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ไปใช้ในการปรับกลไกการควบคุมด้านจริยธรรมในวิชาชีพตำรวจ และเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาจริยธรรมในวิชาชีพตำรวจ ประชากรในการศึกษาคือประชาชนที่เป็นผู้เสียหาย ผู้ใช้บริการ ตลอดจนผู้ต้องหา

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังการนำกลยุทธ์ไปใช้แล้วควรมีการประเมินผลการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนากลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจต่อไป

รายการอ้างอิง

- กองบัญชาการการศึกษา. (2554). *เสริมสร้างการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- ดวงเพชร สมศรี. (2556). *วิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธบูรณาการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ทวีศิลป์ กุลนาถ. (2553). *การพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน*. จะเข้เจตรา: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์.
- ธีรวัฒน์ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2551). *การเขียนรายงานประเมินโครงการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เพชรรุ่ง.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วสิษฐ เดชกุญชร. (2558). *จริยธรรมตำรวจ : สิ่งที่กำลังจะกลายเป็นตำนาน*. สืบค้นจาก <http://m.matichon.co.th/readnews.php?newsid=1435674167>.
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5. (2559). *แผนปฏิบัติการศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. ลำปาง: ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2552). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- สมหวัง โอซารัส ภัคสกุล นาคจู ไกรวุฒิ วัฒนสิน และวราภรณ์ เตชะสุวรรณ. (2558). *รูปแบบการเสริมสร้างจริยธรรมจรรยาบรรณของวิชาชีพตำรวจให้แก่แก่นักเรียนนายสิบ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- สรเสรีญ อินทร์ตัน ไพฑูรย์พัฒน์ใหญ่ยิ่ง นฤมล นิตยจินต์ คำพอง งามศักดิ์ และสุรพศ ทวีศักดิ์. (2552). *จริยศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์และศิริญา สุวัฒน์. (2557). *ภาวะผู้นำไม่บริการ (Servant Leadership)*. สืบค้นจาก <http://suthep.cru.ac.th>.
- Guskey, R. T. (2000). *Evaluating Professional Development*. California: Sage Publication.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.